

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Obstinatus juuenis, in magia, animus, & desperatus interitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

cata es cum amatoribus multis, tamen reuertere ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam te.

Hoc planè fecit in Ernesto adolescente, cuius abominabiles fornicationes voluit ad Ecclesiasticum Principem, ad Episcopum & Pastorem animæ illius idcirco deferri, vt eius curâ & industriâ mitissimis modis conuerteretur. Certè Princeps vt audiit, sublatis in cælum oculis, altùm ingemuit, illudque secum, dixit: καὶ σὺ τέκνον; *etiámne tu, fili, vnus es è numero istorum? què tantopere de virtute diligebam; quem tanti aestimabam de ingenio? cuius tot auorum & proauorum laudes & decora, tali sine terminantur?* Inter quas cogitationes non potuit vtique lachrymas cohibere, tanto impetu, quanto animi dolore ac miseratione prorumpentes. Mox igitur cœpit de remedio, non de supplicio consultare. Nam emendationem indoles, ætas, bonorum virorum zelus, & ante omnia, diuina bonitas promittebat. Factu optimū videbatur, vt iuuenis, si extra carcerem & vincula interrogatus calamitatem suam fateretur, Religiosis curandus traderetur. Itum est ad illum, indicatum haberi de illo non leuia dumtaxat indicia, aut leuium hominum testimonia, sed certa argumenta: Principem autem velle erga eum esse clementem, neque mortem illius petere, sed correctionem; si quidem eam admitteret. Hic iuuenis, conscientia ictus, erubuit, neque multùm tergiversatus, ingenuè detexit, à qua, & quibus modis seductus esset; quot & quàm horrenda mala perpetrârit; ceterùm sibi pergratum fore, vt, si modus superfit, ea demonis mali seruitute liberetur. Indicatus est illi modus, & Principis iussu Patribus Societatis nostræ commissus est, qui id vnice agere iubeantur, vt si fieri posset, ex hoc jam vstulato ligno adhuc Mercurium fabricarent, educerentque captum in pristinam libertatem. Patres nostri omnem suam operam, pro eo ac par erat, pollicentur; adolescentē domum suam ducunt, noctu diuque familiarem Collegij incolam diuinis rebus, prout ætas ferebat, assiduè exercent, & sacris amuletis, Agno Dei cereo, SS. Reliquijs, aquâ benedictâ, & alijs huiusmodi armis muniunt: ne eum Acheronticus veterator, manibus iniectis, foras in antiquam siluam, & ad montana Saturnalia rapere possit. Ob quam etiã causam eius lateri semper è no-

IV.

stris vnus perdius & perniox adhærebat. Cum illo orabat, cum illo cœnabat. Eum ad templum ducebat, & reducebat. Illum de diuina misericordia, de cœli præmijs, de inferorum pœnis, & de mendacijs ac fraudibus dæmonis cauendis instruebat. Accipit curam adolefcens facillè, & ad omnia bona paratum animum sapius offerebat. Sed profectò nullum est curatu difficilius, quàm magiæ peccatum. Valde enim excæcat, consuetudines inducit vehementes, occultum est admodum, & aduersarium, habet sedulò vigilantem, ac potenter impugnantem. Itaq; & prædictus iuuenis sæpe sui fuit immemor; cùm malus genius reuénit, (quod noctu plerumque factum est) persuasit ei, vt sacra, quibus bene munitus erat, tantisper seponeret: quo facto, eum è lecto raptum, ad nefandos iterum veneficorum conuentus, & diabolica tripudia duxit. Manè ante horam quartam, qua nos surgere solemus, eodem loco planè reposuit; non ita tamen cautè ac tacitè, quin sæpe vaeuus lectus, & inconcinnus strepitus à nostro aduerteretur. Is ergo reducem puerum, manè sciscitatus, Vbi ea nocte fuisset, mirabilia intellexit. Puer enim rem, vt erat, cum lachrymis & dolore candidè narrauit, promisitque semper meliora. Et verò etiam fecit. Sed non diu. Rursus enim à Stygio lauernione inuitatus, cessit rursus. Id toties factum est, vt nulla vera emendatio, sed ludus & alternatio videretur, quæ dies ad Deum, nox ad diabolum spectabat. Coacti sunt igitur nostri spem omnem quidquam proficiendi deponere. Vnde factum est, vt & PP, Franciscani in eodem vires suas experiri vellent; quibus & traditus est: sed eodem euentu. Ea propter significatum est Principi, viros Religiosos & doctos existimare, in adolescente hoc oleum & operam perdi. Inhorruit Princeps, & inter suspiria, in omnem se partem versauit. Cùm verò nihil ampliùs, quo iuari posset, occurreret, iustitiæ amans mandauit iudicibus, irent, & secundùm Iura ac leges decernerent. Versata ergo fatali vrna, prodijt feralis sententia, vt adolefcens altero die capite minueretur. Quod vt ritè fieret, ad nostros misit Princeps, qui adolescentem, circa octauam matutinam in arcem deducendum, ad supremum ictum parare satagerent: præstare, vt semel resipiscens ac pœnitens moriatur, quàm vt to-

ties

ties recidat, ac tandem cacodæmoni victoriam relinquat. Quòd si fictè ostendat, se esse poenitentem, adhuc satius esse, vt solus pereat, quàm vt complures adhuc alios seducat. Certè sic iustitiæ iri satisfactum, neque ob indulgentiam atq; conuiuentiam, hoc crimen in commune Reip. exitium redundaturum. Vbi igitur, altero die, diluculauit, circa horam septimam, nostri (inter quos fuit eius adolescentis Præceptor, qui hæc scriptis mandauit) ad iuuenem iuerunt, & quidem in plumis adhuc, sine omni cura & metu iacentem. Faustum ergo diem apprecati, *Qui viuis, inquit, Erneste? Bene,* respondet Ernestus. Et quia coram suo Præceptore illum puduit in lecto hære, vestes poposcit; ijsq; raptim indutus, ad nostros, *Bene,* inquit, *vino PP. Numquid vultis? qui tam manè adestis?* Cui illi lachrymabili voce: *Nihil aliud, mi Erneste, nisi vt melius viuas. Quam viuis vitam, misera est. Ad meliorem animum erige. Deserenda illa est, & beata illa æternum fruenda. Detestare priorem, & ad alienam te para, ad quam jam jam migrabis. Age nobiscum arcem pete. Præstat sponte ire, quàm duci; parere, quàm cogi. Sernorum hoc est, illud generosorum.* Ernestus ad hoc nihil turbari, sed ac si noua quædam ex India acciperet, blandè subridens, *Bonus ait, Deus est, & benignus Dominus: Vos bono animo estote.* Et, cum dicto pallium sumens, intrepidus ad arcem cum illis ambulat. Eò vbi peruentum est, læto vultu locos omnes circumspexit. Hîc lusi, inquit, ibi potaui, alibi saltari: ibi seduxi duos, ibi hoc, ibi illud factum est. Erat in aula arcis conclaue quoddam, in quo mortis theatrum extructum, & nigro vndique panno fuerat obuclatum, illuc introductus adolescens, postquam triste pægma vidit, & seueros circumsedentes Rhadamantos, reperiè mutatus, omnisq; generositatis oblitus, cœpit subsistere, tremere, toto corpore concuti. Multus in ore pallor, frigidusq; sudor per omnes artus ibat. Multoq; magis vidit rem seriò agi, postquam accessit carnifex miseram victimam ad ferrum recipiendum denudaturus. Supremo hoc in discrimine adolescenti vox redijt, qua recuperata, discurre, fugere, clamitare miserum in modum cœpit: *Itane ego adolescens, qui vix cœpi vitam, vitam amissurus sum? ita in tam ferrea fata sim natus, vt nullus clementia sit locus? Parcite atatis flori,*
qui

qui viri estis; parcite nobilissima, & de vobis ipsis tam bene merite familia, cuius ego unicus supersum surculus. Unico ictu quanta decora cadent, quot vulnera fient? Denique qua potuit vocis contentione, vociferatus est: Ergone aliud nullum pro me occurrit remedium, quam sterni? Ergo omnia obticere patrocina, omnium obriguerunt lingua? nec quisquam est, qui pro me oret? aut peroret? O me infelicem! Mouit ea res ad vnum omnes, & ita, vt nemo ficcis oculis amplius adesse sustineret, iudicesque ipsi consternati Principem adirent, & pro rei vita oratores fierent. Interim adolescens ad sua reducit. Princeps omne negotium amplius expendit, ac post dies aliquot e suis mittit virum aetate prudentem, consilij grauem, qui adolescenti persuadeat, vt sibi suaque saluti consulat, tandemque seria constantia flagitiosa commercia missa faciat, futurum, vt apud omnes, & ipsum adeo Principem antiquo loco sit. Sed interea & Satan suis rebus non defuit, qui omnis generis illecebris puerum penitus dementauit. Legato igitur ad eum misso, *Obstupesco referre, mi Domine, dixit: Si tu vidisses, qua ego vidi, idem fieres, qualis ego sum. Et Si talis non essem, iam fierem.* Nimirum, vt huiusmodi homines etiam alij saepe facti sunt, postquam in manum magistratus peruenerunt, *tunc diabolus nihil aliud satagit, ait Grillandus, nec laborat in alio, nisi in persuadendo, vt persistant in sententia & vsque in vita finem perseuerent.* Ad hoc nonnumquam illis fictum quoddam caelum ostendit. Ad hoc exultorum animas velut beatas representat. Ad hoc promittit, si ducantur, si in ipso supplicij loco sint, se istorum corpora vel e laqueo & stamma palam erepturum, vel phantasma substituturum, vel effecturum, vt ignem penitus non sentiant. Quare, si mori illos contingat incendio, mortem illam cruciatibus expertem fore; sed migraturos ex huius vitae miserijs, absque vilo supplicij sensu, in mirabilem quamdam futurae vitae beatitudinem. & illos translatos daemones similes fore, iisdem viribus, opibus, scientia, potentia, voluptatibus, quibus (egregijs sane) daemones polleant, donandos. Sic fallit mendax. Haec multa que alia Legatus, sed omnia frustra opposuit. Videns igitur se actum agere, Principi retulit, rem esse desperatam, iuuenem obstinasse. Princeps ergo, misericordia in iram versa, omni spe deposita, mandauit,

Grilland de
Sortileg. q. 9.
n. 2.

dauit, vt irent ad iustitiæ amissim; negotiumque peragerent. Instruitur rursus eadem, eodem in loco, lugubris scena: reduci- tur reus, qui inter duos è nostris ferale denuò theatrum alacris ascendit. Monetur, vt pœnitentiam agat: nihil sibi pœnitentiâ opus esse, ait. Mox tamen, vbi ab omnibus alijs conclamatum esse vidit, institit rursus clamores suos repetere, è manibus elabi, angulos & latebras quærere. Nostri ingerunt æternitatem; ro- gant, pœnam, pro suo merito, lubens acceptet; fore eam non solum in satisfactionem pro peccatis, sed etiam ad maius incre- mentum gloriæ. Ille nihil talium audire, continuare clamores, lamentari mortem. Instant nostri, per Iesv Christi sanguinem, per salutem eius, saltem peccata sua detestetur; actum esse de hac vita; illam beatiorem non negligendam; caueat, ne æter- num miser esse velit; superesse adhuc spem veniæ à Deo impe- trandæ, ab hoc momento pendere vel tristem, vel beatam æter- nitatem. Sed sardo prorsus omnia canebantur. Iubent igitur iudices, vt carnifex obseruet opportunitatem, quâ visâ, tra- gœdiæ finem decretorio ferro, quo possit modo optimo, impo- nat. Factum: nam puer sui inops, inter clamores, & discursio- nes, tandem sub ictum venit, ferrum accepit, & sine vllò do- loris signo, vel alio pietatis argumento cecidit in terram. Vti- nam non etiam in æternum rogam cecidisset!

In hoc adolescente egregie nobis huius mundi, & in eo pereuntium typus proponitur. 1. Cui fidamus, si tales flores degenerant? Immò quis sibi fidat, si tales audiat hominum mu- tationes? 2. Hinc facillè omnes possunt discere, quàm pericu- losa res sit, si iuvenes cum feminis sint familiares. Nemo dicat, cognatas esse, ad quas scribat absentes, aut cum quibus ludat presentibus. Domesticus ignis æquè potest incendia serere, at- que alienus. Multi à sororibus, multi à suis proprijs matribus seducti fuerunt; sicut Adam ab Eua, Eua à diabolo seducta fuit. 3. Etsi solum fornicationis peccatum est satis magnum, tamen solum non manet. *Qui enim spernit modica, paulatim decidet: Eccli. 19. 1.* & vsu ipso crimen eleuante, etiam maiora audebit; sicut facillè de morbo in morbum venit, qui non occurrit venienti. *Vt enim pij homines de virtute eunt in virtutem: ita impij semper* Psal. 83. 9.

Q999

sunt